

POLITIEKE WOENSDAG VAN WOENSDAG 17 NOVEMBER 2021 21.10 UUR

Voorzitter: T. Moorlag (ChristenUnie)

Namens de raad: J. Visser (GroenLinks), D. van der Meide (PvdA), K. van Doesen (D66), J. Dijk (SP), S. van der Pol (VVD), G. Brandsema (ChristenUnie), W. Pechler (PvdD), J. de Haan (CDA), J. Atema (Stadspartij), N. Berenschot (Student&Stad)

Namens het college: I. Jongman (wethouder)

Namens de griffie: J. Adema

Huishoudelijke hulp

00:15:00

Voorzitter: Goedenavond, iedereen. Wij zijn aanwezig voor de meningvormende sessie over de collegebrief 'Toekomstige opzet huishoudelijke hulp'. Daarnaast zijn er door de SP twee bespreekpunten ingediend, naar aanleiding van het persbericht over het personeelstekort in de huishoudelijke hulp. De vragen die zijn als volgt: "Hoe denken andere fracties en het college over de onzekerheid voor werknemers en cliënten bij een nieuwe verandering in de huishoudelijke zorg?" En de tweede vraag is: "Op welke manieren denken andere fracties en het college dat het werken in de huishoudelijke zorg aantrekkelijker kan worden gemaakt? En op welke manier spelen waardering, werkzekerheid en beloning een rol, en hoe kunnen we dat verbeteren?" Deze beide dingen behandelen we vandaag gezamenlijk. Het is een meningvormende sessie. U bent bekend met het concept. Technische vragen hebt u, als het goed is, van tevoren al gesteld. We hebben een uur en tien minuten de tijd. Dat betekent drie a vier minuten per fractie en het college heeft vijftien minuten. Online hebben we ook nog twee mensen. De heer Visser van GroenLinks, zou u zich even kunnen laten horen?

00:16:20

de heer Visser: Ja zeker, Voorzitter. Ik ben er.

00:16:23

Voorzitter: Dank u wel. En de heer Atema van de Stadspartij? Ik hoor nog niks, meneer Atema.

00:16:36

de heer Atema: Nee oké mijn microfoon werd rood. Ik ben er ook.

00:16:39

Voorzitter: Ja, nu horen we u luid en duidelijk. Verder zijn er nog twee sprekers die zich hebben gemeld. Dat zijn mevrouw Zuur, die werkt bij de Thuiszorg, en dat is de heer Alderkamp die spreekt vanuit FNV Zorgactiepunt. Ik wil graag als eerste het woord geven aan mevrouw Zuur. U krijgt drie minuten de tijd om u zich tot de raadsleden te richten.

00:17:13

mevrouw Zuur: Ben ik goed verstaanbaar? Ja, vast wel. Ik probeer het zonder hoestbuien te zeggen want ik heb corona, dus ik zit ziek thuis. Over de stukken die ik al heb gelezen, over eventuele inzet in de avonden en weekeinden: het lijkt me niet verstandig met het oog op overlast. Als je 's avonds bij de cliënten aan het stofzuigen bent, en ook in verband met

transcript

veiligheid, lijkt me dat geen goede zet. In de weekeinden is het heerlijk om ook vrij te zijn. Om dan iets aan het personeelstekort te doen, lijkt mij gewoon dat je de lonen omhoog doet. Dat je meer waardering en meer tijd geeft, vooral naar de cliënt. En dat de werkdruk daardoor naar beneden gaat. Ik zit nu dus zelf in de ziektewet door corona. Maar mijn cliënten hebben ondertussen twee weken geen hulp, omdat er geen inval is. Dus dan kan je wel nagaan hoe het straks is, als ik weer aan het werk mag. Als ik dan mag proberen om alles op orde te krijgen. Ik weet dat ik nog meer wilde vertellen, maar mijn geheugen is nu ook een beetje aangetast. Ik ben hem even kwijt.

00:18:44

Voorzitter: U hebt nog even de tijd.

00:18:46

mevrouw Zuur: Ik heb ook eerder al ingesproken en toen had ik mensen uitgenodigd om mee te lopen. Daar hebben heel veel mensen op gereageerd. Alleen Jasper Boter van de VVD is met mij mee geweest. Het was een zeer geslaagde middag. Helaas hadden er toch heel veel gezegd dat ze mee wilden, maar zijn niet mee gegaan. Zo hebben ze niet echt kunnen ervaren hoe het in de thuiszorg echt werkt. Het is op papier allemaal heel mooi, maar in de praktijk is het toch wel anders. Ik ben hem even kwijt, sorry.

00:19:28

Voorzitter: Geen probleem. Wat u hebt gezegd was in ieder geval een heel helder verhaal, en ook heel veel beterschap voor u.

00:19:38

mevrouw Zuur: Ja, dank u wel.

00:19:39

Voorzitter: Ik kijk even de andere kant op, of er nog vragen aan u zijn? Ja, dat is een vraag van mevrouw Van Doesen.

00:19:50

mevrouw Van Doesen: Ja, mevrouw Zuur, ik vroeg me af: hoe zou u het vinden als u straks alle mensen, waar u hulp aan verleent, in dezelfde wijk hebt? En dat u ook contact kunt hebben met het wijkteam, of via uw teamleider met het wijkteam? Is dat een verbetering, wat u betreft? Of maakt het u niet uit?

00:20:18

mevrouw Zuur: Ja, wij zijn nu verdeeld over de hele stad. We worden aangenomen voor de stad Groningen, dus dat is tot aan Ten Boer toe. Als wij nu in één wijk zouden komen, betekent dat dat we afscheid moeten nemen van cliënten die buiten die wijk vallen. Daar zijn wij niet helemaal blij mee, want wij zijn toch echt wel een vertrouwenspersoon voor de cliënt. En wij weten ook precies wat er wel en niet gedaan moet worden en hoe je op iets reageert. Als ik een nieuw cliënt zou krijgen en het wordt in een bepaalde wijk gezet, dan vind ik dat goed. Als je dan weet van de collega's, wie daar zit, dat je dan met zware dingen elkaar kan helpen. Dat hebben we in het verleden wel gedaan, dat wij wisten van elkaar waar we zaten. Als er dan een zwaar ding was... Dat heeft Jasper nog kunnen zien, dat ik een bed moest verschonen dat heel zwaar was. Ik heb hem gevraagd of hij één keer in de twee weken kan komen, dan konden we het samen doen. Helaas ging dat niet. Maar dat zou wel

transcript

een dingetje zijn. Maar als je nu de mensen uit elkaar trekt, denk ik dat je een hoop onrust veroorzaakt. Ook voor de cliënt.

00:21:33

mevrouw Van Doesen: Dat begrijp ik heel goed, maar het is natuurlijk een overgangperiode waar ook heel goed wordt gekeken of mensen niet bij elkaar moeten blijven. Zeker in het geval van alleenstaanden, waar je een vertrouwensband mee opbouwt. Maar dat proces wordt ook goed begeleid. Ik zat eigenlijk even te kijken naar: als het eenmaal zo ver is, denkt u wel dat daar een positieve werking van uit kan gaan?

00:22:01

mevrouw Zuur: Het kan wel, als het maar in goed overleg is met cliënt en hulp. En als ik het dan niet lukt, dat daar ook iets aan gedaan wordt. Ik heb ergens gelezen dat we dan een overname kunnen hebben tussen verschillende organisaties, maar ik weet niet of dat handig is als je met drie verschillende wijken werkt. Hoe dat dan wordt opgepakt. Maar het is heel belangrijk dat dat met cliënten echt goed in overleg gaat en ook met de hulp natuurlijk. Want dat kan heel veel onrust veroorzaken doordat cliënten... Je bent niet alleen maar een huishoudelijke hulp, je bent eigenlijk meubelstuk, een vertrouwenspersoon, een familielid, noem maar op. Je bent het eigenlijk allemaal voor de cliënt.

00:22:54

Voorzitter: Dank u wel voor uw antwoord. Ik geloof dat de heer Atema nog een vraag heeft. Voor de mensen thuis zien we bij het scherm binnenwaaien dat u een vraag heeft, want wij zien de handjes hier.

00:23:10

de heer Atema: Oke, is goed. Ja, dankjewel. Als ervaringskundige, hoe denkt u dat het aantrekkelijk kan worden om te gaan werken in de huishoudelijke hulp, afgezien van meer loon? Wat moet er nog meer gebeuren?

00:23:24

mevrouw Zuur: Meer loon. Meer tijd met de client. Want het is nu echt afgeraffel, omdat de visitaties zo strak gepland zijn en soms te strak, zodat er gewoon niet genoeg tijd is. Dat sowieso, tot de werkdruk dat naar beneden haalt. Ik heb mijn collega's al, vanaf voordat de corona begon, niet meer gezien. Geen werkoverleg, niks meer gehad. En dat is ook wel prettig als je met je collega's kan overleggen, of als je met hun dingen kan bespreken van wat er allemaal speelt. Of als je ergens mee zit, dat je dat bespreekbaar kan maken onder collega's. Sowieso de werkdruk en het loon natuurlijk. Maar de werkdruk ook, als dat verminderd wordt. Dat er echt naar de cliënt wordt gekeken van wat er nodig is, dan zou dat heel prettig zijn.

00:24:27

Voorzitter: Dankuwel voor uw bijdrage. Dan gaan wij door naar de volgende spreker en dat de heer Alderkamp. U hebt drie minuten de tijd om in te spreken. [Onhoorbaar 00:24:38 - 00:27:39] De heer Pechler?

00:27:39

de heer Pechler: Ja, dank, Voorzitter. Dank aan de spreker en ook dank aan de fracties van GroenLinks, Partij van de Arbeid en SP voor het agenderen van dit onderwerp. Voor de

transcript

duidelijkheid: ik werk op dit moment niet meer in de thuiszorg als huishoudelijke hulp. Dan had ik hier natuurlijk niet het woord gevoerd omdat er anders belangenverstremming was geweest. Maar wel heb ik dus, de jaren 2009 en deze zomer, twaalf jaar af en aan gewerkt. Ofwel hulp of huishoudelijke hulp, bij drie werkgevers in Winschoten en Groningen. Ook heb ik na een operatie dit voorjaar als client zelf thuis huishoudelijke hulp gehad. En dat van alle kanten. [Onhoorbaar 00:28:08 - 00:28:41]

00:28:42

de heer Visser: Sinds de heer Alderkamp zijn microfoon heeft aangezet zit er een enorme bron, waardoor, Voorzitter, nog anderen van jullie goed verstaanbaar zijn. Ik geloof dat die bron nu weg is.

00:29:08

de heer Pechler: En Voorzitter, als huishoudelijke hulp, heb je misschien nog wel meer geld nodig dan die veertien euro per uur. Want met gemiddeld twee uur of iets meer per cliënt kan je eigenlijk maar drie keer per dag doen. Je moet namelijk ook nog van de ene naar de andere cliënt komen. De fietstijd die je tussen al die adressen door hebt, is al gauw een uur per dag. Die wordt niet vergoed, dus je kan nooit aan fulltime komen. Daarnaast is het hebben van die vijftien adressen per week - als je dat trekt - plus alles gefiets eigenlijk fysiek al bijna niet te doen. Elke keer weer afstoffen, stofzuigen en dweilen. De WC, badkamer en keuken schoonmaken: het is een ware uitputtingsslag. Het FNV Zorgactiepunt noemt het ook al in hun brief: "Het aantal minuten per cliënt is de afgelopen jaren gedaald." Met de nieuwe maatwerkindicaties in veel gevallen ook weer. Dat, terwijl de cliënten niet opeens minder hulp nodig hebben. Bij zo een keukentafelgesprek kan je gewoon lastig de situatie goed inschatten. En lang niet alle cliënten zijn mondig genoeg om vervolgens bezwaar te maken tegen hun korting. Dat leidt er gewoon toe - mevrouw Zuur zei het ook al - dat je dezelfde hoeveelheid taken in nog minder tijd moet uitvoeren. De wethouder zei in april tijdens een sessie hierover nog, dat een kopje koffiedrinken - die ontzettend belangrijke functie van de huishoudelijke hulp - je echt onderscheidt van de schoonmaker en dat het gewoon in het protocol staat en dat er tijd voor moet zijn. Maar, Voorzitter, die tijd die is er niet in driekwart van de gevallen. Als zorgmedewerker wil je je cliënten ontzorgen. En dat gaat om meer dan alleen schoonmaken. Dat gaat ook om opruimen, een praatje maken, de was doen, boodschappen doen, ze helpen met post die binnen is gekomen of even kijken naar de computer die gek doet. En al die tijd is er niet. Bewoners moeten maar gebruik maken van de was-service of boodschappen laten bezorgen en de menselijke maat is zo ver te zoeken. Naast het verhogen van het salaris is het denk ik van belang om die menselijke maat weer terug te brengen. Duidelijk te maken dat het werk is voor mensen met een hart voor de zorg, als we die personeelstekorten te lijf willen gaan. Dan de vraag van GroenLinks en de PvdA: die ventielregeling die wordt genoemd, die wordt volgens mij al ingebouwd, als ik de collegebrief lees. Wij zijn ook benieuwd naar de uitkomsten van het proefproces, omdat abonnementstarieven eigenlijk leidt tot denivellering en dat moet je niet willen. En wij zijn het ook eens dat er gevallen denkbaar zijn, waarbij de herstelgerichte hulp samengaat met een maatwerkvoorziening, maar dan wel een lagere maatwerkvoorziening. Want ik kan me goed voorstellen dat er cliënten zijn die best het huishouden zelf weer kunnen leren doen, maar dat dingen als het bed verschonen, stofzuigen of de ramen zemen dat die toch te zwaar blijken. En dat je die ook na zo een herstelgerichte regeling niet zelf kan doen. Tot slot

transcript

zijn we blij met de middelaar voor de koppels en kunnen we variant drie steunen. Wel met de kanttekeningen die ik eerder heb geplaatst. Ook denk ik, net als mevrouw Zuur, dat werken in de avonduren en in het weekeind niet de oplossing is.

00:31:46

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Ik zie dat de heer Alderkamp inmiddels via een ander apparaat is binnengekomen. We gaan het nog een keer proberen, de heer Alderkamp.

00:31:56

de heer Alderkamp: Ben ik nu verstaanbaar?

00:31:57

Voorzitter: Ja, zeker, wat fijn.

00:31:59

de heer Alderkamp: Hartstikke mooi. De techniek staat voor niks. Wij zijn nogal geschrokken als zorgactiepunt dat de wethouder vrij eenzijdig zegt dat het aan het marktmechanisme ligt. Sonja is niet zo fit, die heeft het blijkbaar niet zo duidelijk kunnen aangeven. Want de afgelopen jaren, voor hetzelfde huis met dezelfde chronisch zieken, moet hetzelfde werk in 55 minuten minder gedaan worden. Dat betekent dat de werkers ontzettend grote overbelasting hebben, dat er veel ziekmeldingen zijn, dat mensen vervroegd met pensioen zijn gegaan of dat men ander werk is gaan doen. Veel hulpen waar wij mee spreken hebben last van hun rug, want ze moeten nu een eis van twee, drie huizen doen. Dat betekent drie bedden opmaken, drie wc's schoonmaken, drie keer droog en nat de vloer doen en allerlei andere dingen in een racetempo van heb ik jou daar. Daar ligt een heel belangrijk onderdeel van waarom mensen afhaken in de thuiszorg en dat er ook geen nieuwe aanwas kan komen. Plus het feit: dat inkomen. We lezen gelukkig dat het college bij de aanbestedingen het CAO wil naleven, maar we hebben we ook meegekregen dat bij de essentiële beroepen de gemeente vindt dat men tenminste veertien euro per uur moet verdienen. Dan zou het ook minimaal voor de mensen die huishoudelijke hulp zijn, het bedrag naar veertien euro moeten gaan. Ik ben zelf voorzitter van de cliëntenraad van woonzorgcentrum Mercator. Daar is ook zorg, maar daar is helemaal geen personeelsverloop omdat de mensen fatsoenlijk betaald worden. Maar, zeer essentieel: er wordt naar hen geluisterd en de werkdruk wordt verminderd. En daardoor hoeft er geen verloop in de ziektes zijn. Een ander punt, wat wij ook heel onbegrijpelijk vinden, is dat er wordt gepraat over stakeholders. Dat zien wij al een paar keer. Maar we vinden het onbegrijpelijk dat de mensen die gebruik maken van de huishoudelijke hulp, de huishoudelijke hulpen en de vertegenwoordigde vakbonden niet tot de stakeholders horen van de gemeente. En dat daarnaast de adviezen van de adviesraad Sociaal Domein en de cliëntenraad Werk en Inkomen gewoon genegeerd worden. De gemeente Zutphen wordt onder andere door de SP als voorbeeld naar voren gebracht, maar die hebben een duidelijk andere visie hoe je de aanbesteding moet doen. Het eerste punt is: vergroten voor zekerheden voor hulpen en zeggenschap over de inrichting van het werk. Dat is iets wat wij volledig missen. Een ander zorgpunt is de herstelgerichte hulp. Zoals het door het college gepresenteerd wordt, zou het in plaats van huishoudelijke hulp kunnen komen, terwijl het een aanvulling zou kunnen zijn. Want mensen die al jarenlang chronisch ziek zijn, kunnen met herstelhulp niet ineens wat doen.

transcript

Want de insteek in eerste instantie is altijd dat mensen mee op werken met de hulp, dus dat zal het probleem zeker niet oplossen.

00:34:59

Voorzitter: U bent bijna door uw tijd.

00:35:01

de heer Alderkamp: Ik ben bijna door mijn tijd. Ik heb eigenlijk de meest essentiële dingen genoemd, Wat mevrouw Zuur ook aangaf, dat is over de stad in vier delen verdelen. Er is nu al paniek onder veel mensen waar wij thuishouden. Die zijn bang dat ze hun hulp, die ze al vijf of zes jaar hebben en hun enige hulpbaken is in de eenzaamheid en hun leven overeind houden, kwijtraken door een herindeling. Dus in die zin zijn wij geen voorstander. Begrijpelijk dat er minder aanbestedingen zijn of minder afnemers maar dat wil niet zeggen dat zo roekeloos de stad in vier delen gedeeld moet worden, aangezien daar heel veel mensen voor vrezen en hun zekerheid kwijtraken. Dank u wel.

00:35:43

de heer Alderkamp: Een helder verhaal. Dank u wel. Dan kijk ik rond of er nog vragen zijn aan u. De heer Dijk heeft nog een vraag? Toch niet. Dan gaan we door naar de woordvoeringen. De heer Dijk.

00:35:58

de heer Dijk: Dank u wel, Voorzitter. En dank ook aan de sprekers want vanaf 2015 is het een taak van de gemeente geworden, het uitvoeren van de huishoudelijke hulp. Ofwel de thuiszorg, in de belevingswereld van veel mensen. 40 procent bezuinigingen, aanbestedingen die voor werkers voor permanente onzekerheid hebben gezorgd, verbreking van de koppeltjes, permanente onzekerheid voor cliënten, herindicaties en keukentafelgesprekken: niet leuk, niet prettig voor cliënten. Begin 2016 was het dieptepunt met het faillissement van TS en 250 mensen die, op aandragen van de FNV en de SP, bekend werden gemaakt dat ze geen zorg meer krijgen omdat TSN failliet was. En een D66 wethouder die dat bleef ontkennen. En nu zien we dat de FNV, het steunpunt, weer niet betrokken is bij deze plannen en geen stakeholder is. Ik begrijp daar helemaal niets van. Mijn eerste vraag aan het college is: waarom heeft u niet de FNV en de thuiszorg werkers bij deze plannen betrokken? En D66 Koos in die tijd voor de markt in plaats voor mensen. Het liberale individualisme van eigen kracht en zelfredzaamheid. Oftewel, flink korten op de uren. De heer Pechler heeft dat volgens mij net goed uitgelegd en de heer Alderkamp ook. Ondertussen zijn er weer half uren bij mensen afgeknibbeld en krijgen wij klachten en meldingen van mensen die geherindiceerd worden en inderdaad meer zorg afgepakt wordt. Eind 2018 kwam er een onderzoek naar alternatieven voor marktwerking, zoals een coöperatie, een gemeentelijke thuiszorginstelling of een personeelsstichting. KPMG kwam met de bijzondere conclusie dat het duurder was voor de gemeente, goed voor de cliënten en de werkers, slecht voor de winsten van bedrijven. En als u dit niet bekend voorkomt, leest u dan ook even dat fantastische onderzoek naar de uitbesteding van de schoonmaak. Exact dezelfde conclusies. Ik ben dan ook benieuwd naar partijen die voor het inbesteden waren van de schoonmaak, of die ondertussen ook voor het inbesteden zijn van de thuiszorg. Voorzitter, dan komt het college met een plan voor gebiedsgerichte aanpak en een beperkt aantal aanbieders. Wat ons betreft is het aantal aanbieders beperken een ontzettend goed

transcript

idee. Sterker nog, laten we naar een aanbieder gaan: de gemeente zelf. Indicaties door het Wij Groningen en niet door aanbieders. Laat aanbieders daar geen enkele rol in spelen als het commerciële clubs zijn, want dan weten we welk belang voorop staat. Herstelgerichte hulp altijd vrijwillig, nooit verplicht of als voorwaarde om huishoudelijke hulp te krijgen. Populatie bekostiging komt uit een plan van de SP uit 2014. Het is een ontzettend goed idee, maar maak ook afspraken als gedurende de periode het op zijn einde komt. Zodat er dan geen grote tekorten ontstaan. Voorzitter, de SP wil eigenlijk ook in dit plan een verbod op winst maken. Want geld voor de zorg moet naar de zorg en niet naar de zakken van aandeelhouders. Ik ben ontzettend benieuwd wat partijen als GroenLinks en de Partij van de Arbeid daarvan vinden. Voorzitter, opnieuw een organisatorische verandering die in de zorg voor onrust zorgt. Ik heb net de geschiedenis geschetst. We zijn zes jaar verder. Permanent onrust. Weer koppeltjes en cliënten die niet gegarandeerd in stand gehouden kunnen worden. Ik wil van dit college weten waarom het belangrijkste punt van zorg, en dat is het in stand houden van koppeltjes, de adviesraad Sociaal Domein Groningen hier negatief op heeft geadviseerd en hoe zij dit gaan oplossen? En niet: "We gaan ons best doen om een inspanning." Hoe gaat u dat garanderen? Voorzitter, de SP heeft daar een heel goed plan voor: richt een personeelsstichting op. Alle circa 750 huishulpen allemaal in die personeelsstichting. Het is eerder ook gedaan, toen Meavita thuiszorg Groningen failliet ging. Het was onze wethouder Jannie Visser die binnen een maand had geregeld dat alle huishulp in de thuiszorg stichting kwamen met vaste contracten en werkzekerheid. En zorg ook alsjeblieft eindelijk eens een keer voor fatsoenlijke lonen. En dan hebben we het daar nu over veertien euro. Die moet gewoon opgenomen worden in deze aanbesteding. Geen enkele twijfel over mogelijk, want, Voorzitter, de afgelopen zeven jaar zijn er 70.000 zorgwerkers ontslagen. Mensen die nu keihard nodig zijn. Een groot deel van uw partijen hier aanwezig, ook in deze raad, zijn daar verantwoordelijk voor: VVD-CDA, PVV en Rutte I. VVD, PvdA en Rutte II. Met VVD-CDA, D66, ChristenUnie is dat er drie. En die mensen zijn nu, verdorie, nodig in de ziekenhuizen, in de thuiszorg, in de cruciale beroepen. Bij mensen aan hun bed. En geen van nu heeft de werkomstandigheden de afgelopen jaren ook maar iets weten te verbeteren. En vindt u het dan gek dat er een tekort ontstaat op cruciale beroepen zoals de thuiszorg? Vindt u het dan gek dat mensen, eieren voor hun geld kiezen en uiteindelijk na jarenlang - ik heb net zes jaar geschiedenis geschetst - iets anders gaan doen? Ik wil inderdaad tot een afronding komen. Ik wil daa een reactie op hebben van andere partijen en ik mag toch hopen dat zij ook zien dat, in plaats van hun loon, van gemeenteraadsleden, het loon van thuiszorgwerk eens een keertje omhoog moet gaan. Voorzitter, ik heb nog een aantal vragen aan het college.

00:40:30

Voorzitter: Een interruptie van de heer Brandsma.

00:40:34

de heer Brandsma: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja, een klein stukje terug heeft de heer Dijk het erover dat de gemeenten het minimumloon naar veertien euro moeten brengen. De raad heeft zich uitgesproken over het minimumloon. Het is ook een punt wat nu landelijk in de formatie op tafel ligt, ga ik van uit. In ieder geval wel gezien het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie. Is het niet zo, aangezien dit een landelijk thema is, dat dit breder speelt dan alleen huishoudelijke hulp? Dat we ook even moeten wachten wat er uit die formatie komt.

transcript

En we mogen hopen dat er op landelijk niveau wat beweging gaat komen in het minimumloon.

00:41:07

de heer Dijk: Voorzitter, de afgelopen zes jaar hebben we niets---

00:41:10

Voorzitter: Niet dat u het woord krijgt, want ik wil even zeggen: de heer Visser heeft zometeen ook een vraag aan u. Ik wil graag dat u even kort antwoordt.

00:41:16

de heer Visser: Met dezelfde vraag, hoor.

00:41:20

de heer Dijk: Natuurlijk, het zou heel mooi zijn als de landelijke politiek dat zou doen. We hebben de afgelopen zes jaar daar niets van mogen verwachten. En waar zitten we nu mee? Met een enorm tekort aan thuiszorgwerkers, met wachtlijsten, met mensen die iets anders gaan doen omdat ze simpelweg te weinig verdienen om rond te kunnen komen. Werkende armen, zoals de Partij van de Arbeid daar in een aangenomen motie afgelopen woensdag ook terecht aandacht voor vroeg. Voorzitter, een aantal vragen: Wat is de oplossing van het college om onrust onder werknemers en cliënten weg te houden bij koppeltjes? Bent u bereid om een personeelsstichting op te zetten? Bent u bereid in de aanbesteding een loon van veertien euro af te dwingen? Ook in het licht van die aangenomen motie over 'werkende armen' van de Partij van de Arbeid en de aangenomen motie van de SP, omdat de cruciale beroepen veertien euro per uur moeten gaan betalen? Of gaat u alleen maar het werk van thuiszorgers zwaarder maken door ze ook nog in te willen gaan zetten in weekeinden en avonturen? En waarom heeft u de FNV niet hierbij betrokken, en wel met de bedrijven om tafel gezeten? Want dat toont exact aan welke belangen er constant in deze manier van zorg organiseren gediend worden. Aan de lopende band, zes jaar lang marktwerking concurrentie in plaats van samenwerking in de zorgverlening.

00:42:23

Voorzitter: Je hebt een interruptie van de heer Brandsma.

00:42:26

de heer Brandsma: Ja, dank u wel, Voorzitter. De SP framet in de avond werken en de zaterdag werken als iets negatiefs. Het zou kunnen zijn dat uit de pilot blijkt dat voor een deel van de werknemers, of potentiële werknemers, het ook een pluspunt kan zijn om wat flexibeler te zijn in de dagdelen waarop gewerkt zou kunnen worden.

00:42:44

de heer Dijk: Voorzitter, ieder punt wat van flexibiliteit wordt gevraagd van een werknemer, is altijd permanent in hun nadeel geweest de afgelopen jaren. Als er nu een tekort is aan zorgwerkers, en de oplossing is avonduren en weekeinden? Dan is dat negatief, want dat betekent dat mensen flexibeler moeten worden, geen tijd meer voor familie en hun gezinnen hebben en inderdaad alleen maar gebroken diensten gaan werken. Dus nee, niet doen, niet aan beginnen. U bent volgens mij ook tegen een zondag openstelling voor winkelpersoneel. Volgens mij is dat exact de reden, dan kunnen mensen op zondag of op

transcript

zaterdag eindelijk eens een keer thuis zijn, met de kinderen naar voetballen gaan en dat soort dingen.

00:43:16

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage, de heer Dijk. Dan wil de heer Visser het woord voeren.

00:43:23

de heer Visser: Ja, dank u wel, Voorzitter. In het begin van deze raadsperiode - de heer Dijk had het er al over - zijn we de discussie over de organisatie van de huishoudelijke hulp begonnen met een onderzoek naar organisatievormen die meer uitgaan van samenwerking dan van concurrentie. Nu ligt er een voorstel om gebiedsgericht aan te besteden. Dat is in de ogen van mijn fractie een goede stap in de richting van samenwerking. Ondertussen is de personeelskrachte in de thuiszorg extreem toegenomen. Dat is niet alleen in Groningen het geval, maar een landelijk beeld en in de zorg in het algemeen. Daarbij speelt corona ook een grote rol. GroenLinks pleit al langer voor betere arbeidsvoorwaarden voor zorgpersoneel en daarmee het aantrekkelijker maken van het beroep. Ook een meerderheid - de heer Dijk had het er ook al over - van onze raad gaat bij de begroting uit dat we voor dit soort cruciale beroepen de boer op moeten. En dan komt het abonnementstarief er ook nog eens bij. Daarmee wordt de toegang tot de huishoudelijke hulp van de gemeente, ook voor mensen die prima zelf kunnen betalen, van negentien euro per maand, wel erg makkelijk. Gevolg: meer vraag, terwijl er al gebrek aan personeel is. Wat mijn fractie betreft had ook ons college zich mogen aansluiten bij de 20 gemeenten die zich daar principieel tegen verzetten. Vorige week kondigde ook Midden-Groningen aan dat te gaan doen. Je kunt als rijk niet vragen bij het toekennen van voorzieningen, uitgaan van eigen kracht, als daarbij niet betrokken mag worden wat de financiële draagkracht van iemand is. Bij de brief van het college had ik nog twee aandachtspunten: in de eerste plaats het gedwongen karakter van de herstelgerichte hulp. Laat ik vooropstellen dat het stimuleren van ouderen om fitter en fysiek sterker te worden, niet alleen belangrijk kan zijn voor het zelf kunnen doen van huishoudelijk werk, maar in het algemeen een preventieve werking heeft. Ik verwacht dat veel mensen van zo een aanbod van de gemeente graag gebruik willen maken. Maar dan in het stuk staat dat er wel erg digitaal, zonder het aanvaarden van herstelgerichte hulp geen huishoudelijke hulp. En hoe lang krijg je die dan niet meer? Dat is mijn vraag aan het college. Mijn fractie kan zich ook situaties voorstellen waarbij een gedeeltelijke een tijdelijke ondersteuning in het huishouden gecombineerd wordt met herstelgerichte hulp. Volgens mijn fractie moet het vooral gaan om het goede gesprek over langer zelfstandig kunnen blijven, ook in fysieke zin, en de voordelen daarvan. En dan zonder de druk dat je het anders maar zelf uit moet zoeken. De juridische formulering 'Er is een voorliggende voorziening dus er is geen plaats voor maatwerk' is gekunsteld. Je zou ook kunnen zeggen dat de combinatie van herstelgerichte hulp met deels huishoudelijke hulp de maatwerkvoorziening is. Hoe ziet het college dit? Ten tweede, de toegang bij Wij. De brief heeft wat dubbelzinnige formuleringen op dit punt. Ja, sorry?

00:46:01

de heer Dijk: Voorzitter, even een klein beetje terug over de arbeidsvoorwaarden. Kan de heer Visser van de grootpartij van de Groningen GroenLinks misschien een analyse maken van hoe het komt dat die arbeidsvoorwaarden zo slecht zijn?

transcript

00:46:19

de heer Visser: Niet een uitgebreide analyse. Ik moet vaststellen dat het zo is. Wij pleiten ook voor betere arbeidsvoorwaarden waar werkdruk verminderd wordt, waar het loon omhoog gaat, zodat het beroep aantrekkelijker wordt. Dat vindt GroenLinks landelijk al een hele periode. Dat vinden wij lokaal ook.

00:46:38

Voorzitter: Dat zorgt voor een vervolgvraag bij de heer Pechler.

00:46:42

de heer Pechler: Ja, dank, Voorzitter. De heer Visser hoor ik hier praten over werkdrukverlaging in het kader van betere arbeidsvoorwaarden, maar dan bevreemdt het mij toch dat uw partij heeft gestemd voor die bezuinigingen op de kosten van acht ton toen het een maatwerkvoorziening werd. Waar dus iedereen op zijn vingers kon nagaan dat de werkdruk hoger zou worden, want het aantal minuten per cliënt nam af. Kunt u dat toelichten?

00:47:04

de heer Visser: Daar zijn hebben wij mee ingestemd om dat te doen, omdat het om een maatwerkvoorziening ging. En dat maatwerk dat leidt tot een conclusie dat de hoeveelheid tijd die er nodig is, minder kan zijn. Dat is in een aantal gevallen ook gebeurd. U stelt dat hetzelfde werk in minder tijd gedaan moet worden. Dat is uw ervaring, maar dat is niet het uitgangspunt van een maatwerkvoorziening, volgens mij.

00:47:31

Voorzitter: Het is de heer Pechler nog niet helemaal duidelijk, volgens mij.

00:47:36

de heer Pechler: Nee, die laatste opmerking inderdaad nog niet helemaal. Want het kan dan wel de bedoeling zijn geweest van de maatwerkvoorzieningen, maar als dat niet alleen mijn ervaring is als thuiszorgmedewerker dat de werkdruk daardoor verhoogd is, maar ook de ervaring van mevrouw Zuur en van de FNV Zorgactiepunt, is het dan niet tijd dat u uw mening hierover bijstelt?

00:47:53

de heer Visser: Ik heb ook met mevrouw Zuur gesproken. Er is misschien wel door de kortere tijd een grotere versnippering ontstaan in het werk bij verschillende cliënten. Dat maakt het wel lastiger. Maar ik ben benieuwd hoe het college hierover denkt. Zullen we daar zullen we het daar eventjes eerst neerleggen?

00:48:15

Voorzitter: Wilt u tot een afronding komen, meneer Visser?

00:48:19

de heer Visser: Ja, ik ben er bijna doorheen, hoor. Het tweede punt betreft de toegang bij Wij, De brief heeft wat dubbelzinnige formuleringen op dit punt. Enerzijds staat er gezamenlijke indicatiestelling en die zin daarvoor gaat over het behouden van de toegang naar Wij. Mijn fractie wil graag een helder antwoord. Wij vinden dat stichting Wij het laatste woord moet hebben over de toegang en de indicatie. Tenslotte Voorzitter, ik hoop echt dat het komende kabinet het abonnementstarief afschaft en de gemeente meer ruimte laat om

transcript

zonder gedwongen marktwerking op basis van eigen politieke keuzes de lokale zorg vorm te geven. Het mag niet gaan om aandeelhouders en bedrijfswinsten maar het moet gaan om de mensen die zorg nodig hebben en zij die de zorg verlenen. Dank u wel.

00:48:59

Voorzitter: Ja, dank u wel. Dan wil de heer Atema graag de woordvoering doen.

00:49:04

de heer Atema: Ja. Dank u wel, mevrouw de Voorzitter. Sinds de vorige bespreking van de collegebrief van één september, heeft het college nog steeds niet gesproken met de huishoudelijke hulpen als ervaringsdeskundigen en ook niet met de gebruikers zelf. Dat is jammer omdat in de collegebrief gebruikers worden omschreven als: 'fysiek kwetsbaar met de geringe zelfredzaamheid en de geringe financiële mogelijkheden'. Dat betekent voor ons dat het proces van aanvraag en toekenning laagdrempelig moet zijn. En door niet te spreken met de gebruikers weet je niet of dat nu ook het geval is. Wellicht een idee om dat alsnog te doen. Wat wel is gebeurd, is dat het college heeft gekozen voor optie drie, waarbij de de indicatiestelling en de herindicatiestelling bij Wij blijft. Daar zijn we heel blij mee. Dit voorkomt het ergste scenario: het slager-keurt-zijn-eigen-vlees scenario. We nemen aan dat er nog steeds een duidelijke terugkoppeling plaatsvindt. Daarover willen wij graag een toelichting van de Wij. Waar de Stadspartij minder blij mee is, is met de herstelgerichte hulp. Als daardoor bewoners niet meer in aanmerking komen voor maatwerkvoorzieningen. Wat ons betreft wordt uitsluitend op basis van vrijwilligheid gebruikgemaakt van herstelgerichte hulp. Het kan niet zo zijn dat als je het er niet mee eens bent, als een soort straf er geen maatwerkvoorziening wordt toegekend. Graag een reactie. Dan het persbericht 'Oplopende wachttijden huishoudelijk hulp'. [Onhoorbaar 00:50:34 - 00:50:38] Wordt ingezet op nieuwe werknemers. Mooi! Het is jammer, alleen, dat de krapte wordt bekeken vanuit het oogpunt van de werkgevers en niet vanuit de werknemers. Door niet te spreken met de huishoudelijke hulp, weet je niet waar het aan schort. Bijvoorbeeld betere arbeidsvoorwaarden, minder werkdruk. En dat is jammer, dat je alleen kijkt van het oogpunt van de werkgever en niet vanuit oogpunt van de werknemer. Graag een reactie. Waar wij overigens wel blij mee zijn, is het leer-werktraject voor mensen uit de bijstand. Dit heeft het voordeel dat het mes aan twee kanten snijdt. Je haalt mensen uit bijstands en er komen meer mensen in de zorg. Tenslotte 'Bewust niet-redzaam als afwijzingsgrond'. Vooral bedoeld voor mensen met een hoog inkomen, die een hoop opzeggen omdat ze op deze wijze goedkoper uit zouden zijn. Dit lijkt ons een verkapte vorm van inkomenspolitiek. Daarnaast kunnen er ook tal van andere redenen zijn: van hulp afscheid moeten nemen. Mijn partij vraagt zich af hoe daar mee om te gaan, mevrouw de Voorzitter. Tot zover.

00:51:46

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Dan kijk ik rond wie vervolgens het woord wil voeren. De heer Van der Meide.

00:51:56

de heer Van Der Meide: Ik wil ook wat zeggen. Absoluut. In de eerste plaats dank aan de insprekers. Goed dat jullie geluid laten horen. Wij zijn tevreden over het plan als het gaat over de het gebiedsgerichte werk wat we hier doen. Met minder partijen zorgen voor een efficiëntere en dicht bij de mensen thuis hulp verlenen. We zijn ook blij dat de indicatie

transcript

gewoon bij de Wij gaat. Dat is ook echt een absolute voorwaarde. Je kan niet de slager zijn eigen vlees laten keuren. Waar wij meer moeite mee hebben -en dat geldt eigenlijk, volgens mij, voor bijna iedereen in deze raad - is het abonnementstarief. Wij vinden eigenlijk ook wel dat wij als raad en als college mogen uitspreken dat wij daar faliekant tegen zijn, en dat er eigenlijk een landelijke actie zou moeten komen om dat voor elkaar te krijgen. Wij wachten eigenlijk ook met spanning af op de gerechtelijke procedures. Maar ik denk wel dat het goed is dat wij als raad, misschien bij motie, in de raadsvergadering dit signaal afgeven. Want de gemeente Groningen telt daarin best mee. Eerder heb ik ook al aangegeven dat opzicht die populatie bekostiging wat ons betreft akkoord is. Maar het mag niet zo zijn - en dat is de vorige keer al door de wethouder toegezegd - dat daardoor iemand buiten de boot valt, door de populatie bekostiging. U heeft gesproken over ventiel. We willen dat graag ook in in de notulen van deze vergadering verwerkt zien, dat die populatie bekostiging dat niet in de weg staat, dat daar een ventiel voor is. Dus mensen die het nodig hebben en dat niet kunnen betalen, altijd over huishoudelijke hulp kunnen beschikken. De arbeidsvoorwaarden. Ja, dat is een ontzettend belangrijk punt. Ze hebben daar inderdaad uitspraak over gedaan. Wij vinden ook dat het loon naar veertien euro moet. Dus zowel de primaire als secundaire arbeidsvoorwaarden, dat je die moet proberen te verbeteren. En we zijn in ieder geval blij dat er erkend is dat dit geen schoonmaakbranche is, maar en de VVT-cao hiervoor geldt. Maar het werk wordt erg ondergewaardeerd in financiële zin. In secundaire arbeidsvoorwaarden, maar eigenlijk ook door ons als publiek. En ik vind dat wij daar ook gewoon, als alle inwoners van Nederland, ons moeten realiseren dat wij wat meer respect mogen hebben voor mensen die dit werk willen doen.

00:54:09

Voorzitter: Een interruptie van de heer Dijk.

00:54:11

de heer Dijk: Ja, voorzitter, dat klinkt mij als muziek in de oren. Hoe kijkt de PvdA aan tegen de werkonzekerheid die er nu ontstaat? Het mogelijk verbreken van koppeltjes? En is de Partij van de Arbeid ook voorstander van een personeels-bv, om juist die zekerheid van werknemers en die koppeltjes op die manier in stand te kunnen houden? Want ik ben het met u eens over dat gebiedsgerichte, dat dat best positief kan uitwerken. Om onzekerheid te voorkomen, een personeels-bv op te richten. Dat we alleen maar stropdassen aanbesteden. Is dat een mooie metafoor?

00:54:42

de heer Atema: Voor mij hebben we geen stropdassen nodig, zeker niet in de schoonmaak. Maar die koppeltjes: ja, ik denk dat het inderdaad heel belangrijk is. Daarom heeft het college ook aangegeven dat je dat in de komende jaren, met de aanbieders, het zo moet regelen dat schoonmakers die op een bepaald adres werken, dat ook een tijdje kunnen blijven doen. Dat je daar soepel mee omgaat. Maar dit is een aanbesteding voor vier jaar en over vier jaar ben je natuurlijk een heel eind verder. Ik denk dat dat uiteindelijk beter is, maar probeer daar waar mogelijk, of daar soms waar noodzakelijk, goed te luisteren naar het signaal van de cliënt. En die zo veel mogelijk in stand laat. Een personeels-BV: ik vind het nog wel een verschil tussen de mensen die bij gemeente werken als schoonmaker en mensen die bij mensen thuiswerken. Dus een personeels-BV... Ik sluit het niet uit om met mijn fractie voor te spreken. Wij zijn daar ook niet daar per se op tegen. Maar ik denk dat

transcript

deze stap al best al een hele grote stap is, waar in ieder geval een meerderheid voor is, waarvan wij zeggen: laten we in ieder geval deze stap zetten. Dan kun je daarna atlijd nog een keer kijken naar een personeels-BV.

00:55:52

de heer Pechler: Maar, Voorzitter, ik heb ook gezegd: dit kan inderdaad een stap voorwaarts zijn. Maar er zit nog steeds die onzekerheid in en die haalt u niet weg. Dus daarom is ons voorstel een erg klein, extra stapje: een personeels-BV oprichten met vaste contracten, vaste arbeidsvoorwaarden en koppeltjes in stand houden. Daar moet de Partij van de Arbeid toch voor zijn? Dat is een mega sociaaldemocratisch voorstel. Ik roep nu niet eens de revolutie uit, het is geen socialisme. Het is gewoon een heel sociaaldemocratisch deugend voorstel.

00:56:19

de heer Van Der Meide: Nee, de revolutie, daar is nog nooit iemand beter van geworden.

00:56:22

Voorzitter: De heer Van Der Meide, ik weet niet of dat er een afronding aan te komen was maar wilt u---

00:56:25

de heer Van Der Meide: Ja, ik was bijna klaar. Ik had nog een punt. We hebben daar eerder ons voor uitgesproken. In dit geval ligt het wat gecompliceerder. Er ligt nu een voorstel aan het college, vooralsnog stellen we ons daarachter. Ik wil eigenlijk over de herstelgerichte hulp nog iets zeggen. Ik sluit me eigenlijk aan bij de woordvoering van de heer Visser. Het is een heel mooi instrument die herstelgerichte hulp. Ik denk dat het in wezen heel goed past in het beleid wat wij willen doen. Je probeert mensen, als het kan, zelfs vooruit te helpen. Maar het verplichtende karakter daar hebben wij toch wel vraagtekens bij. We hebben ook geen idee om hoeveel mensen het gaat. Daar zou ik toch graag wat meer van de wethouder over willen weten wat hier de voors en tegens zijn. Dank u wel.

00:57:09

Voorzitter: Mevrouw van Doesen.

00:57:12

mevrouw Van Doesen: Ja, dank u wel, Voorzitter. Laten we beginnen met de positieve dingen. Want ik denk dat het gebiedsgericht aanbesteden en met een populatie bekostiging weer een stap verder is in de ontwikkeling aan hoe wij dit wat steviger vorm kunnen geven. Zowel voor de stakeholders maar ook zeker voor de medewerkers. Maar wel heel belangrijk dat Wij eindverantwoordelijk blijft voor de indicatie. Dit mag wat mij betreft best wel samen met de partijen, maar Wij blijft eindverantwoordelijk. Er is veel aandacht in het voorstel van het college, ook voor de koppels. Zeker daar waar een vertrouwensband is met een alleenstaande ouder. Er komt ook een projectbegeleider die dit hele proces gaat begeleiden. Ik neem aan dat daar heel zorgvuldig naar gekeken wordt en daar waar het niet kan, het ook niet gebeurt dat mensen uit elkaar gehaald worden. Bij het meenemen van het informele PGB in de aanbesteding waren ook wat opmerkingen gemaakt over de zwaarte van de administratie, die dan ook naar de stakeholders toe komt. Maar ik neem aan, of ik ga ervan uit, dat het college daar ook wel met een oplossing voor komt. Het is natuurlijk wel zo dat wij heel goed zijn in de administratieve regelgeving en het allemaal opleggen. Voorzitter, dan

transcript

eigenlijk nog even de herstelgerichte zorg. Wat op zich een hele positieve insteek heeft, wat ook helemaal past bij de manier waarop met mensen willen helpen om zelfstandige en zelfverantwoordelijk te kunnen zijn. Maar of dat gaat werken als het verplicht is, daar heb ik grote vraagtekens bij en ik wil dat daar de wethouder daar toch nog eens even op ingaat en duidelijk maakt waarom dit op deze manier moet. Als het gaat over het abonnementstarief: ja, daar kunnen we wel over klagen en terecht, maar dat is landelijk afgeschaft en er waren goede redenen voor. Dat we daar het geld niet bij gekregen hebben, dat is nu typisch in onze relatie met de landelijke overheid. Ik denk eerder dat we daarop aan moet sturen dan dat we erop aan moet sturen om het abonnementstarief weer in leven te roepen. Vooral ook omdat daar... En dan gaat het niet over mensen die een huishoudelijke hulp opzeggen omdat ze het goedkope bij de gemeente kunnen krijgen. Ik heb wel begrepen dat daar wel paal en perk aan wordt gesteld, maar het gaat natuurlijk wel over mensen en zeker ook chronisch zieken, die misschien wel een hoger inkomen hebben, maar ook veel hogere kosten hebben om hun werk te kunnen uitvoeren en andere dingen te kunnen doen. En dan is dat weer een extra grote belasting, financieel. Dus ja, ik snap de beweging om het abonnementstarief weer te willen invoeren, maar ik ben eigenlijk nog steeds een sterke voorstander van de redenen waarom dat toen is afgeschaft.

01:00:27

mevrouw Van Doesen: Ja, komt u tot een afronding? U heeft nog even een interruptie van de heer Dijk.

01:00:33

de heer Dijk: Ja, Voorzitter, ik wil graag weten van mevrouw Van Doesen wat zij denkt, met hoeveel iemand in de huishoudelijke hulp begint als die start nu, per uur?

01:00:46

mevrouw Van Doesen: Ja, die krijgt heel weinig.

01:00:48

de heer Dijk: 11,47 euro. Heeft u enig idee wat u per uur krijgt om hier een uurtje te zitten om over deze mooie verandering te gaan? 28,20 euro per uur hier. Voorzitter, dan ben ik aan het woord.

01:00:59

Voorzitter: De heer Dijk, nee, u had de tweede keer sowieso niet het woord gekregen. Ik wil dat u even via de Voorzitter gaat spreken. U mag nog een laatste vraag stellen aan mevrouw Van Doesen en dat doet u kort.

01:01:15

de heer Dijk: Voorzitter, 11,47 euro per uur of 28,20 per uur. En volgens mij is het probleem nu dat er een tekort is aan mensen in de zorg en in de huishoudelijke hulp. Ik wil graag van de D66 horen hoe ze dat gaan oplossen?

01:01:31

mevrouw Van Doesen: Dank u wel voor de inleiding. Ik kom daar nu ook op. En als we het even hebben over de vergoeding die wij als raadsleden krijgen, die vind ik ook bijzonder hoog. Dat roep ik ook elke keer en ik vind ook dat we daar best wel meer voor kunnen doen dan we nu doen. Maar we hebben een ander probleem en dat is een breed maatschappelijk

transcript

probleem, dat de lonen ontzettend zijn achtergebleven. En het is ook niet voor niks dat bij ons in het verkiezingsprogramma ook staat dat het minimumloon omhoog moet en dat er een aan de andere regelingen getroffen moeten worden. En was dat verkiezingsprogramma schrijven nog een beetje een voorbode. Nu zien we op alle fronten dat in de horeca, in de zorg, in het onderwijs, overal zijn de lonen achtergebleven en we zien dat mensen wegtrekken uit die beroepen en ik kan ze ook geen ongelijk geven. Werkdruk wordt steeds hoger. We eisen steeds meer van mensen en de lonen blijven daarbij echt achter.

01:02:28

de heer Dijk: En Voorzitter, wat is dan uw oplossing?

01:02:30

Voorzitter: Nee, de heer Dijk. Nee.

01:02:31

mevrouw Van Doesen: Het lastige is dat je als gemeente niet echt aan inkomenspolitiek. Ik ben niet voor een BV In gemeentelijke dienst, dat lijkt mij geen oplossing. Maar ik geloof dat we nu landelijk echt daar oplossingen voor moeten bieden en het minimumloon omhoog moeten brengen. En wat we wel hier kunnen doen, is zorgen dat er een aantal andere voorwaarden aan de arbeidsomstandigheden gesteld kunnen worden. Minder hoge werkdruk, want dat ben ik met de heer Pechler eens. Ik ken het ook van dichtbij, hoe hard er gewerkt moet worden. Ik ben zelf ook betrokken geweest bij een opleiding voor schoonmakers. Je kunt niet 34 uur in de week schoonmaken. Dat is te zwaar. Dat geeft ontzettend veel problemen als je een totaalinkomen wil krijgen uit de schoonmaak op dit moment. En volgens mij zijn daar zaken te regelen, wel door landelijk als door voorwaarden te stellen in de aanbestedingen.

01:03:40

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen, was dat uw afronding of had u nog vragen aan het college die nog had willen stellen?

01:03:48

mevrouw Van Doesen: Ik heb nog een opmerking over de oplossing van het personeelstekort om dan in de weekenden en de avonden te gaan werken. Dat is wel een hele lastige oplossing en dan moet je we heel zorgvuldig naar kijken of je dat wel zou willen.

01:04:06

Voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Berenschot.

01:04:08

mevrouw Berenschot: Dank u wel, Voorzitter. En dank ook zeker aan alle sprekers. De huishoudelijke hulp is een belangrijk onderwerp en met name: hoe houden we dezelfde kwaliteit en houden we het toch betaalbaar? Wij als fractie denken dat de populatie bekostiging en herstelgerichte hulp in ieder geval erg goede ideeën zijn. We denken dat we nog innovatiever bezig kunnen zijn om de huishoudelijke hulp bereikbaar te houden. En na het horen van de sprekers lijkt het ons ook een goed idee als het college goed uitwerkt hoe zij deze verandering zo soepel mogelijk gaat laten verlopen. Dan het discussiepunt van de SP. Allereerst de onzekerheid voor werknemers en cliënten. Dan denken wij dat het het beste is als de mensen die het betreft zo snel mogelijk duidelijkheid krijgen en eventuele

transcript

veranderingen met hen besproken gaan worden. En verder: hoe gaan we het aantrekkelijk maken? Daarbij wil ik me graag aansluiten bij de heer Pechler van de Partij voor de Dieren. Als ik het zo hoor, dan denk ik dat deze mensen een loonsverhoging zeker verdienen. Dit loon lijkt mij zeer laag en ook te weinig tijd lijkt mij ook een ernstig probleem. Dat lijkt me voor niemand fijn, niet voor de cliënten en niet voor de mensen die het werk doen. En daarom heeft het me ook enigszins verbaasd dat ik vanavond nog niks gehoord over misschien iets van technische hulpmiddelen die zouden kunnen helpen bij dit werk, waardoor het makkelijker wordt om in de beperkte tijd die er misschien is, dit te doen. Dat mensen zelf, bijvoorbeeld met een robot stofzuiger--- Dat zou ook een uitkomst kunnen bieden en daar zou misschien financiering dan ook bij kunnen helpen. En als laatste dachten wij dat het misschien interessant zou zijn om te kijken of het aantrekkelijker gemaakt kan worden door er een combinatiefunctie van te maken.

01:06:38

Voorzitter: Kan het heel kort, de heer Dijk?

01:06:40

de heer Dijk: Het is echt een hele simpele vraag, want de woordvoerder van Student en Stad komt met een paar punten. Die kosten allemaal geld. Wat moeten wij en waar moet het van ten koste gaan? Als u zegt: minder werkdruk, hogere lonen? Ik ben het niet eens met uw ideeën over stofzuigers. Het kost geld. Wat gaat Student en Stad daaraan uitgeven? Want het college heeft net nog beknibbeld op de huishoudelijke hulp.

01:07:04

Voorzitter: Duidelijk, de heer Dijk. Ja.

01:07:06

mevrouw Berenschot: Voorzitter, volgens mij zitten wij niet in het college, dus ik denk niet dat wij daar verantwoordelijk voor zijn. Ja, ik heb helemaal geen uitgewerkt plan, dat klopt. Maar ik denk dat er wel dingen uitgewerkt kunnen worden en dan zouden dit prima ideeën zijn. Ja, zeker. Ja, als dat nodig is.

01:07:31

Voorzitter: Dank u wel. Ja, de microfoon mag even uit. Dan kunnen we door naar de heer Brandsma.

01:07:39

de heer Brandsma: Ja, dank u, Voorzitter. Ja, het college zet uiteen hoe ze de huishoudelijke hulp toekomstbestendig kunnen organiseren. We kunnen ons goed vinden in de gebiedsgerichte aanpak. In de conclusie vat het college de keuze voor variant drie bondig samen en de ChristenUnie kan zich in grote lijnen vinden in de keuze van het college. We zijn blij dat het college ervoor heeft gekozen de indicatiestelling bij de Wij onder te brengen. Mijn fractie heeft echter nog vragen. Bij de noodzaak om de herstelgerichte zorg een verplicht karakter te geven, De ChristenUnie staat erg positief tegenover de herstelgerichte zorg. Het kan mensen fitter maken, wat op meerdere terreinen weer voordeel oplevert. Voor mijn fractie wordt het echter nog onvoldoende duidelijk waarom een vrijwillige setting, zoals de adviesraad ook voorstelt, niet voldoende effect zou kunnen hebben. Het bespreekbaar maken van deze optie tijdens de indicatiestelling levert misschien wel op dat inwoners hier graag aan mee zouden willen doen. Mogelijk dat de bereidheid dan ook

transcript

hoger is dan wanneer het verplicht is. In de brief van het college wordt de indruk gewekt dat wanneer iemand in aanmerking komt voor herstelgerichte hulp, dat huishoudelijke hulp dan niet meer nodig is. Dat lijkt mijn fractie wat kort door de bocht, Voorzitter. Mogelijk dat zorg uitgesteld kan worden of dat de indicatie lichter kan worden, omdat de persoon een deel van de taken weer zelf kan. Mijn fractie gaat ervan uit dat het in de praktijk niet zo zwart wit is als dat het in de brief gesteld wordt. Voorzitter, mijn fractie kan zich voorstellen dat sommige mensen graag zien dat ze hun huidige huishoudelijke hulp kunnen behouden. We zijn dan ook blij om te lezen dat het college hier ook grote waarde aan hecht en hiervoor een bemiddelaar inzet die het proces hiervan begeleidt. Dank u wel.

01:09:16

Voorzitter: Dank u wel, de heer Brandsma. Dan de heer De Haan.

01:09:20

de heer De Haan: Ja, Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, bij vorige discussies heeft mijn fractie al aangegeven dat het tijd is voor duidelijkheid, wat betreft de organisatiestructuur. De afgelopen jaren-- De heer Dijk gaf ook al ongeveer deze opsomming: Eerst de verantwoordelijkheid, die ging van het rijk naar de gemeente. Daarna kwam er een korting van het rijk. Vervolgens de invoering van een algemene voorziening. Het abonnementstarief wordt ingevoerd. Toen werd het weer een maatvoorziening. Bijbehorende keukentafelgesprekke. En nu spreken we dan ook over een gebiedsgericht structuur. Nu lijkt het mij tijd voor duidelijkheid. Daarnaast hebben we nu te maken met vergrijzing, wonen mensen langer thuis, neemt het aantal mantelzorgers af. We zien daardoor ook dat de zorgkosten stijgen en mijn fractie heeft vorige keer ook al benadrukt dat dit eigenlijk nog maar extra laat zien dat we ons als gemeente echt moeten focussen op preventie. Dat doen we bijvoorbeeld nu ook met de herstelgerichte hulp, maar mijn fractie ziet het ook een stuk breder. Zorg dat we mensen zo veel mogelijk, van jongs af aan al aan het bewegen krijgen. Gezond opgroeien. Dat het schadelijk is om te roken, te drinken, et cetera. Maar dus ook die de herstelgerichte hulp, dat zou ook een goede maatregel kunnen zijn en ik sluit me wel aan bij de vragen die al eerder geweest zijn over de vrijwilligheid daar over. Wat mijn fractie betreft, zou dat ook vrijwillig moeten zijn. Voorzitter, ook de samenleving speelt toch wel een rol in in deze problematiek. Omdat je ziet dat onze samenleving steeds meer is gericht op het individu en ik denk als je een samenleving hebt die zich meer richt op het 'wij' zou er ook meer benodigde hulp in de naaste omgeving kunnen komen. Dan naar de bespreekpunten.

01:11:04

Voorzitter: U hebt een vraag van de SP.

01:11:05

de heer Dijk: Ja, voorzitter, dat laatste ben ik het natuurlijk hartstikke mee eens. Dat we in een zeer individualistische samenleving terecht zijn gekomen. Maar u heeft ook gezien in de begrotingen en jaarrekeningen dat wij wel een van de steden zijn waar de meeste vrijwilligers werken en de meeste mantelzorgers. Gaat u daar nou nog meer van vragen, of nog meer van verwachten? Of ziet u ook dat de limiet wel bereikt is?

01:11:34

de heer De Haan: De limiet bereikt? Daar kan ik me niet... Ja, wat is het limiet van het aantal

transcript

vrijwilligers? Ik denk dat we inderdaad een hoop vrijwilligers en een hoop mantelzorgers hebben, dat is super. Maar ik zie ook een tendens in de samenleving, en dat ziet de heer Dijk denk ik ook. Dat het steeds individueler lijkt te worden. Ik denk dat dat ook in de toekomst hier een extra groot probleem kan zijn en daarom stip ik hem ook aan. Dan naar die bespreekpunten. Eerst van de Partij van de Arbeid en GroenLinks over de herstelgerichte hulp. Heb ik net al wat gezegd over die vrijwilligheid en ik denk, net als de heer Brandsma, dat het inderdaad niet zo zwart wit werkt als in de brief staat.

01:12:12

Voorzitter: U hebt ondertussen een interruptie van de heer Atema.

01:12:17

de heer Atema: Ja, ik hoorde de heer Brandsma iets zeggen over roken en drinken voor de jeugd, maar dat is iets wat over 20 jaar gaat werken. Zolang kunnen we niet wachten met de huishoudelijke hulp, dacht ik.

01:12:29

de heer De Haan: Nee, dat klopt. Ik begon mijn verhaal iets meer inleidend, überhaupt over de problemen in de samenleving en dat willen we. Bij die vergrijzing willen we zorgen dat de zorgkosten niet nog verder de pan uitstijgen. Dat we aan preventie meer zullen moeten doen. Dus dat zei de heer De Haan. Dat ben ik dan. De heer Brandsma heeft net gesproken. Daar was mijn opmerking over. Punt twee van de Partij van de Arbeid en GroenLinks. Die er stond volgens mij heel duidelijk in de stukken vermeld. Dat ventiel dus. Daar is al eerder antwoord op gegeven, maar als dat bij deze dan zwart wit in de notulen staat, dan is dat helemaal goed. Het laatste punt over het abonnementstarief. Daarbij vindt het CDA dat daar echt landelijk een aanpassing in moet komen. We zouden als gemeente de mogelijkheid moeten krijgen om voor de hogere inkomens een eigen bijdrage te gaan vragen. En wat mijn fractie betreft wachten we daarin wel eerst even af wat er in het regeerakkoord eventueel in op wordt genomen. Het stond in ons verkiezingsprogramma dus wat dat betreft heb ik goede hoop. Tenslotte het personeelstekort. Er is al veel over gesproken en het is zorgelijk dat we veel cruciale sectoren zien, zoals de zorg, het onderwijs en ook de huishoudelijke hulp, waarin gewoon ontzettende tekorten zijn. Ja, ik was wel benieuwd of de wethouder misschien nog iets specifieker in kan gaan op de cijfers, wat de cijfers laten zien over dit tekort? Ik ben het helemaal eens met alle opmerkingen die gedaan zijn over het salaris, over de arbeidsvoorwaarden. Maar wat laten de cijfers zien over dat tekort? Ik zie bijvoorbeeld in het onderwijs, dat het tekort nu ook ontstaat doordat veel oudere leerkrachten met pensioen gaan. Hoe zit dat in de huishoudelijke hulp? Kan de wethouder misschien daar iets over zeggen?

01:14:14

Voorzitter: Rondt u af, de heer De Haan?

01:14:16

de heer De Haan: Ja, ik rond af. De FNV vraagt in een brief ook om een reflectie op de eigen rol van dit college, en ik zou graag zien dat de wethouder dit ook [onhoorbaar 01:14:28 - 01:14:29]

01:14:31

Voorzitter: Dan als laatste, de heer Van Der Pol van de VVD.

transcript

01:14:35

de heer Van Der Pol: Dank u wel, Voorzitter. Allereerst wil ik de heer Alderkamp en mevrouw Zuur bedanken voor hun bijdrages. Jasper Boter zit nu helaas in een andere vergadering, maar heeft het meelopen met mevrouw Zuur zeker indruk op hem gemaakt. Ik hoop daarnaast dat u snel herstelt van uw ziekte. Huishoudelijke hulp moet beschikbaar zijn voor hen die dat nodig hebben. Wat de VVD betreft, moeten hiervoor zowel aan de vraag- als aanbodkant keuzes gemaakt worden. Wat betreft het aanbod maakt de VVD zich ernstige zorgen over het personeelstekort. Het is niet gek dat het moeilijk is om personeel te vinden, want de arbeidsvoorwaarden van de huishoudelijke hulp zijn niet goed. Deels heeft dit met het loon te maken, maar daarnaast moeten we ervoor zorgen dat mensen meer plezier krijgen en waardering ervaren in hun werk. Mogelijkheden voor doorgroei, bijscholing, voldoende tijd per patiënt en het goed inrichten van de werktijden. VVD is benieuwd hoe het college van plan is deze aspecten mee te nemen in het traject. Bij de vraag naar huishoudelijke hulp is het belangrijk dat dit terechtkomt bij de mensen die dat echt nodig hebben. Daar hoort ook een keuze bij dat mensen die dat zelf kunnen betalen, dat ook zelf betalen. Het is niet wenselijk dat mensen en schoonmaker die ze jarenlang zelf hebben ingehuurd, ineens inruilen voor huishoudelijke hulp, betaald door gemeenten, als ze een indicatie krijgen. Dank u wel.

01:15:53

de heer Dijk: Voorzitter?

01:15:55

Voorzitter: Ja, u had nog een interruptie.

01:15:57

de heer Dijk: Ik hoor dat VVD zeggen dat ze, net zoals dat ze de taak van de thuiszorg zo over de schutting hebben gedonderd naar de gemeente, hoor ik eigenlijk ook van de woordvoerders van de VVD alle zorg en problemen als werkdruk en dat soort dingen ook zo over schutting bij het college kieperen. Er is extra geld voor nodig als er het nodig is, wat u wilt. Om lucht in de roosters te brengen.

01:16:17

de heer Atema: Ik zie een voorstel voor u komen, komende raadsvergadering, voor extra geld.

01:16:22

de heer Dijk: Om meer lucht in de roosters te krijgen voor de huishoudelijke hulpen. Zodat het beroep aantrekkelijker wordt en de werkdruk lager.

01:16:30

de heer Pechler: Ik denk dat de oplossing grotendeels ligt in het zelf mee laten betalen aan de hulp van mensen die dat zelf kunnen betalen. Ik denk dat daar heel veel financiële ruimte te behalen valt.

01:16:43

de heer Dijk: Dus, Voorzitter, dan begrijp ik dat van een VVD'er hier, die zegt als mensen hulp en zorg nodig hebben en een professionele zorg indiceerder bepaalt dat iemand thuishulp nodig heeft, dan zegt de VVD: "Nee, nee, dat ga je zelf betalen." Het is toch krankzinnige

transcript

manier? Doet u dat ook in een ziekenhuis? Nee, nee, u gaat het allemaal zelf betalen. U heeft een heel hoog salaris, maar nee, u moet het allemaal zelf gaan betalen. Wat vindt de VVD hier?

01:17:10

de heer Atema: Over de uitwerking daarvan heb ik het niet gehad, maar ik denk dat het helemaal niet gek is om een eigen bijdrage te vragen van mensen die dat kunnen betalen als zij een dienst krijgen van de overheid.

01:17:23

Voorzitter: De heer Dijk, even via mij. Heel kort.

01:17:28

de heer Dijk: Hoeveel geld moet er dan bij om die roosters op te rekken? Want u vindt dus dat mensen die zorg nodig hebben, meer zorg krijgen. Dus ruimer geïndiceerd moeten worden in uren. Die hebben anderhalf of twee uren. Wat moeten ze dan ongeveer krijgen? Uw collega Boter heeft meegelopen dus u weet ongeveer wat mensen nodig hebben aan zorg.

01:17:48

de heer Atema: Sorry, maar ik kan nu geen concrete getallen gaan noemen. Het reikt volgens mij een beetje buiten de discussie die we hier voeren.

01:17:57

Voorzitter: Volgens mij waren dat alle bijdragen vanuit de zaal. Dan gaan we naar de beantwoording van het college. Ik wil graag eerst de volledige beantwoording en dan kijken we op het einde of er nog vragen onbeantwoord zijn. Wethouder Jongman.

01:18:13

mevrouw Jongman: Ja, dank u wel, Voorzitter. Er zijn heel veel vragen gesteld, ik ben even aan het ordenen. Ik begin eerst met waar een heel aantal partijen van u op is ingegaan: het nut en noodzaak van de herstelgerichte hulp en de implementatie daarvan. En dan wil ik toch even toelichten dat wij op zich enthousiast zijn over deze nieuwe voorziening, omdat je de zelfredzaamheid en vitaliteit van inwoners hiermee vergroot. En op deze manier ook mensen de gelegenheid geeft om meer regie over hun leven te houden. We kunnen ook daarmee - ik ga daar zo nog even wat dieper op in - de druk op de thuiszorg verlichten en de oplopende wachtlijsten ook wat terugdringen. En zoals u weet zetten wij ons daar in zijn algemeenheid op allerlei manieren op in. Daar kom ik zo nog wat dieper op terug. Maar de herstelgerichte hulp kan hier een belangrijke bijdrage aan leveren. En die inhoudelijke meerwaarde daarvan, want ik snap dat als je het zo leest, dan staat het er misschien best wel hard zwart op wit. De heer Visser noemde dat digitaal. Maar als een wijk consulente bij een keukentafelgesprek beoordeeld dat iemand in aanmerking komt voor die herstelgerichte hulp, dan is dat de manier waarop je aangeeft: "Misschien kunt u met enige hulp het nog zelf" En dat betekent, wat wij weten van andere gemeenten waar dat ook ingevoerd is, dat mensen daar ook vaak heel enthousiast over geworden zijn. Als we met de fysiotherapeut in gesprek gaan over wat ze zelf nog fysiek willen en kunnen doen. Je zou kunnen zeggen: "Leg het dan optioneel voor." Dat klinkt heel sympathiek. Maar in zekere zin ontzeg je daarmee een verwachting, dat de inwoners die je dat aanbiedt, ook meer kunnen bewegen, dat hun gezondheid verbetert en dat de kwaliteit van leven ook beter wordt, als

transcript

ze het zelf kunnen en daarmee ook zelfredzaam zijn. En we weten ook van diezelfde gemeenten die ik net al even noemde, dat mensen die gebruik maken van de herstelgerichte hulp over het algemeen echt heel positief zijn over deze manier van ondersteuning. En dat ze ook geen beroep daartegen aantekenen. Dus dat ze het ook zien als een goede keuze op dat moment, Het zorgt voor sociale contacten, dat is ook een fijne bijvangst. Dat betekent wel dat je ook, als je kijkt naar de toekomst van de zorg - een aantal van u stipte dat inderdaad al even aan - je kijkt naar de betaalbaarheid van de toekomst van de zorg. En dat ook het aantal mensen wat op deze wijze geen huishoudelijke hulp, maar op deze route de hulp aangeboden krijgt, dat we daarmee ook de toekomst en de druk op de zorg daarmee kunnen verlichten. En het gaat echt om behoorlijke bedragen als je dan naar de toekomst gaat kijken. Ik begrijp ook best de zorgen die u daarbij hebt, die hebt u ook uitgesproken. En misschien is het dan wel goed om dan daarbij aan te geven, dat ik het aanbod zou willen doen om in ieder geval dit als een pilot het eerste jaar te doen. Vanaf één januari '23 gaat die nieuwe aanbesteding dan ook in. Dat wil zeggen vanaf één januari doen we eerst een pilot. Wel dat die herstelgerichte hulp de eerste keuze is. En er zijn altijd gevallen denkbaar waarbij iemand noemde dat we zien dat er toch nog even extra inzet nodig is. Daar zouden we dan een maatwerk naast kunnen leggen. Dus iemand krijgt herstelgerichte hulp en heeft toch nog even voor het zware bed, bij wijze van, die extra hulp nodig maar gaat wel die hele route verder in en door. Maar dat we in de loop van '23 kijken of het ook in de praktijk van Groningen functioneert. En dat onze inwoners ook blij zijn met deze vorm van ondersteuning. En u daarover in Q4 van '23 dan ook informeren om te kijken: "Moeten we dit nog wel voortzetten of niet?" Dan even, voordat mensen denken: "Voor wie is het dan?" Het gaat alleen van toepassing zijn op nieuwe instroom, dus niet voor mensen die nu al ondersteuning ontvangen. En we gaan echt heel goed kijken, want mensen die Parkinson hebben, dementie, revalidatietrajecten, nieuwe heupen, MS, herseninfarcten... Ik kan het hele rijtje opnoemen maar u begrijpt inmiddels wat ik bedoel. Daar geldt dit dus absoluut niet voor. Het gaat echt om mensen die nog in staat zijn en in staat kunnen zijn om hun eigen huishouden te runnen. En die daarvoor in aanmerking komen. En het percentage wat in andere gemeentes gemiddeld van toepassing is, is dan 30 procent. En ik hoop met deze pilot van een jaar u dan wat meer comfort te bieden en ook het college daarin te steunen in het voornemen om deze manier van herstelgerichte hulp in de inkoop mee te nemen. Dat over dit hoofdstuk. Dan heeft u een heel aantal andere-

01:23:17

Voorzitter: Eerst even hierover, inderdaad.

01:23:18

de heer De Haan: Ja, Voorzitter, ik snap nog niet helemaal waarom het niet ook met vrijwilligheid kan? U zegt: "We kunnen ook een pilot doen om eerst te kijken hoe dat dan werkt." Maar we zouden het ook om kunnen keren. We zouden ook kunnen zeggen: "Laten we eerst een pilot doen en het wel vrijwillig houden." Dan kun zouden we ook kunnen kijken of er dan wel misschien ook wel heel veel mensen zelf enthousiast worden over die herstelgerichte hulp. Want ik denk uiteindelijk dat, als we vertrouwen aan mensen geven, mensen die willen het toch zelf ook kunnen doen? Niemand die zit uiteindelijk te wachten op hulp in zijn huis. Iedereen doet het, denk ik, in essentie liever zelf. Dus waarom kunnen we die pilot niet omdraaien? Dat we zeggen: "Laten we eerst kijken of het werkt met

transcript

vrijwilligheid en werkt dat niet, dan kunnen we later in de raad altijd nog spreken over optie b.

01:24:07

mevrouw Jongman: Ja, ik snap dat dat heel aantrekkelijk klinkt, zoals u het nu formuleert. En het klinkt ook wat sympathieker, daar ben ik het in die zin wellicht met u eens. Alleen, we hebben ook die ervaring juist van die andere gemeenten meegewogen. En we zien daarin dat juist 30 procent van de nieuwe instroom in die gemeente door deze wijze-- een verplichting klinkt wat hard wat in de WMO heb je geen verplichting, maar heb je een voorliggende voorziening die je dan eerst gebruikt voordat je de [onhoorbaar 01:24:33 - 01:24:38] Wij denken dan toch dat, doordat je die voorliggende voorziening niet zou kiezen, als je dat dan niet zou doorgeven, dat je ook in zekere zin een aantal mensen ook de mogelijkheid niet aanbiedt om meer te gaan bewegen. Dus wij denken juist dat door het op deze wijze wel te doen, je juist die mensen een extra zetje geeft om meer te bewegen. U noemde dat zelf ook, dat u dat een belangrijk punt voor de toekomst vindt, om hun gezondheid en kwaliteit van leven te verbeteren en ook zelfredzamer, minder eenzaam en enzovoorts te worden. Dat zijn allemaal effecten die ook daadwerkelijk gemeten zijn bij die andere gemeenten. En juist doordat we het op deze wijze dan in een pilot voor een jaar zouden doen, kunnen we ook echt de effecten meten wat dat betekent. Dan hebben we echt heel veel vragen nog te stellen aan het einde van het jaar. Dan kunnen we, denk ik, allemaal beter het effect meten dan op basis van vrijwilligheid.

01:25:33

Voorzitter: De heer Brandsma heeft daar ook nog een vraag over.

01:25:36

de heer Brandsma: Ja, dank u, Voorzitter. Ja, ik ben even benieuwd: heeft het college ervaring met andere gemeenten waar het namelijk verplicht is, en wat het effect daarvan is? Heeft het college ook ervaring met gemeenten waarbij het vrijwillig is, en waaruit blijkt dat, vanuit die vrijwillige setting, onvoldoende animo is voor herstelgerichte hulp?

01:25:57

mevrouw Jongman: Een goede vraag die u stelt. Als ik mag, Voorzitter? Nee, het is bij alle gemeenten. Het is een van-- Op het moment dat de WMO, want het is landelijk dat abonnementstarief-- Al gezien dan gebeurt er heel veel in de WMO. Waar de betaalbaarheid onder druk staat. Als we kijken landelijk wat erbij gelegd wordt, is dat echt heel veel. En een van die maatregelen, die de VNG ook heeft aangeboden in overleg met het ministerie, is onder andere deze herstelgerichte hulp. Een aantal gemeenten heeft dat al eerder gekozen en er is geen enkele gemeente die dat vrijwillig aanbiedt. Al die gemeenten hebben dat op deze wijze als een voorliggende voorziening, alleen voor de mensen waar het aan de orde kan zijn. Dus de hele rij die ik net opnoemde, die krijgen onmiddellijk huishoudelijke hulp aangeboden. Het kan ook zo zijn dat iemand herstelgerichte hulp periode ingaat en dan toch blijkt dat het niet kan. Die krijgt gewoon huishoudelijke hulp. Het is niet zo dat je, als je die deze training gaat doen, dat je nooit meer huishoudelijke hulp krijgt. Het is alleen vaak voor mensen een prettige manier als zij die trainingen hebben gevolgd. Ze worden er zelf gezonder van, gaan beter bewegen, kunnen meer zelf en hebben eigenlijk ook meer zelf regie over hun leven. Wat ook de oorspronkelijke bedoeling van de WMO was. De WMO

transcript

was: "Wat kun je zo veel mogelijk nog zelf, juist door dit als een pilot en jaar te doen, dan kunnen we echt kijken wat de effecten zijn. Op het moment dat we allemaal zeggen: "Dit kan echt niet hier in Groningen." Dan stoppen we ermee. En dan laten we dat ook onmiddellijk aan u weten.

01:27:28

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen heeft daar ook een vraag over en dan gaan we daarna weer verder met--

01:27:32

mevrouw Van Doesen: Ja, nog even ter verduidelijking, Voorzitter. Omdat het een voorliggende voorziening is, ben je dus verplicht om het af te nemen. Het ligt nu dus aan de wijze waarop wij het inrichten. Je kunt een voorliggende voorziening niet als een soort vrijwilligheid aanbieden.

01:27:53

Voorzitter: Dat is hetzelfde met dagbesteding. Als het gewoon een voorliggende voorziening is van een algemene voorziening waar je gebruik van maakt, dan krijg je geen indicatie. Dan moet je daar eerst gebruik van maken. Zo zou het dan ook in dit geval zijn. En nogmaals, het is echt voor de mensen waarvan de consultant bepaalt dat je echt met hulp een heel eind verder kan komen.

01:28:13

mevrouw Van Doesen: En dat snap ik ook wel. Maar het gaat gewoon om de psychologie van het proces, dat als je iets doet omdat je er zelf voor kiest - dingen die eigenlijk een beetje buiten de comfortzone liggen - dat het dan beter afgaat als dat je gedwongen wordt om in een groep mee te doen of heel sociaal te doen. Maar als dit de route is, omdat het een voorliggende voorziening is, dan ben ik wel na zo een pilot heel benieuwd hoeveel mensen daar dan-- Want je kunt altijd nee tegen die voorliggende voorziening zeggen, maar dan heb je ook geen recht meer op huishoudelijke hulp. Maar ik ben dan wel benieuwd hoeveel mensen het aangeboden wordt, en hoeveel mensen er dan ook daadwerkelijk gebruik van gaan maken. Dat vind ik toch wel heel belangrijk, als het parlement daar eventueel zou komen.

01:29:05

Voorzitter: Dat zou u dan tegen die tijd willen weten?

01:29:07

mevrouw Van Doesen: Ja zeker, dan zou ik dat willen weten.

01:29:13

de heer Atema: Voorzitter?

01:29:17

Voorzitter: Ja, ik wil heel graag even nu eens eerst met de rest van de beantwoording want we lopen al flink uitgebreid. Dus we gaan eerst even verder.

01:29:32

mevrouw Van Doesen: Ja, het andere thema gaat over de wijze waarop we het nu vorm gaan geven. We hebben met uw raad echt een heel aantal stappen doorlopen. Ook een

transcript

initiatiefvoorstel van uw raad: hoe kunnen we die huishoudelijke hulp voor de toekomst vormgeven? We hebben daar onderzoek naar gedaan. We hebben daar nog extra overleg over gehad. Dit is waar het college nu voor kiest. Het ligt nu voor, die populatie bekostiging. En naar de Partij van de Arbeid toe: inderdaad, daar zit een ventiel op en het is echter van een manier opgebouwd waarop, even gesteld dat er drie verzorgingstehuizen uit een gebied weggaan, dan betekent dat onmiddellijk iets voor de bekostiging. Ook als er een populatie enorm toeneemt. We gaan ook zorgen dat aanbieders op een goede manier de middelen krijgen. Dus we gaan het op die manier vormgeven, zodat daar niet sprake is van dat of iemand een heel erg groot overschot heeft, of een heel groot tekort. Maar juist ook in samenspraak. Dus ik hoop dat dat voldoende antwoord voor dat punt is. Maar we hebben dus wel voor deze vorm gekozen, de variant drie. Met populatiebekostiging en gebiedsgericht. En waar u het al eerder over gehad heeft, is inderdaad de onzekerheid voor de werknemers en cliënten bij een nieuwe verandering in de huishoudelijke zorg. Het is iets wat inderdaad zo is. Die voorgenomen selectie van aanbieders gaat helaas tijdelijk gepaard met onzekerheid voor de huidige werknemers en voor de cliënten. Nogmaals, het is niet per 01-01-22, het is per 01-01-23. Wij willen dit echter - ik heb dat al eerder aangegeven - echt zorgvuldig begeleiden, want onze inzet is gericht op behoud van zoveel mogelijk koppeltjes. En we willen daar ook een bemiddelaar voor aanstellen en op korte termijn met alle aanbieders in gesprek over alle mogelijkheden rondom dit punt. Bij de aanbesteding zullen we ook aan de aanbieders vragen om continuïteit van ondersteuning te bieden, met zo veel mogelijk behoud van koppeltjes. Voor de werknemers is het natuurlijk ook spannend: hoe gaat dat? Is het dan een eigen werkgever of een andere werkgever? En we zijn ons er echt terdege van bewust en zullen ook bij de voorbereiding op de invoering daarvan zorgen voor heldere communicatie, waarbij we, als we dat punt nog even pakken, de cao VVT inderdaad volgen. En daar staat bijvoorbeeld ook de bescherming van de rechtspositie in vermeld in geval van overname als gevolg van een aanbesteding. Want de nieuwe aanbieder die de medewerker overneemt moet de arbeidsovereenkomst met minimaal dezelfde arbeidsvoorwaarden overnemen.

01:32:31

Voorzitter: De heer Dijk.

01:32:34

Voorzitter: Ja, Voorzitter, op dit punt-- Mevrouw Jongman heeft ook heel lang in deze gemeenteraad gezeten en heeft heel veel aanbestedingen meegemaakt in de huishoudelijke hulp. En u weet ook dat er ook in die wetten stond, dat personeel inderdaad overgenomen moet worden. En u weet ook dat er toen altijd wethouders zaten, die zeiden: "Nee, we gaan het heel zorgvuldig doen, met goede begeleiding." Er is geen enkele garantie dat dat gebeurt, want het is iedere keer raak. Dus geef ons de overtuiging dat er een garantie is dat koppeltjes in stand gehouden worden, en dat werknemers niet in onzekerheid terecht komen. Want die werkonzekerheid, die is hier permanent. Dat is een rode draad, vanaf 2015 tot aan nu. Dus overtuig de SP-fractie nu eens op een goede manier. Kom met een ander voorstel dan dit. Dat mensen hun werk behouden blijven en niet in onzekerheid terechtkomen. Want dat doet u tot nu toe geen cent.

01:33:27

mevrouw Jongman: Ik heb net met een aantal woorden aangegeven dat we daar echt

transcript

serieus en terdege naar kijken. En het is misschien ook een-- Ik snap dat de onrust er geweest is in thuiszorgland en ik snap ook dat dat voor een aantal mensen niet fijn is geweest. Maar nogmaals, wat ik u net beschreven heb, is wat wij gaan doen en ook willen doen om op een goede manier de overname te doen. We hebben dat ook in de inkoop duidelijk beschreven, dat we dat op een zorgvuldige manier willen doen. Dat we dat ook in overleg met de aanbieders gaan aanbieden, om die continuïteit van ondersteuning zo goed als mogelijkheid te bieden. En wij doen ons uiterste best wel en ik vraag ook uw vertrouwen daarin, dat we dat op een uiterst zorgvuldige manier gaan doen. Dat is aan u om dat te beoordelen, of u dat ziet zitten. Maar wij gaan dat, zoals ik net beschreef, zo gaan wij dat invullen. En dat betekent wel dat we in die overgang naar een ander systeem ook terdege ook op andere wijze. Dat mij was dat ook iets wat u heel graag wilde. Niet met al die aanbieders, maar ook juist met minder aanbieders. Dat is iets waar we u heel erg aan tegemoet komen en betekent wel dat op dit moment niet kan zonder dat er beweging is, en daar in die beweging echt goed naar te kijken.

01:34:49

Voorzitter: Dit was de hele beantwoording?

01:34:55

mevrouw Jongman: ja, het punt over-- Wij volgen echt de cao. We hebben ook tussentijds verhoogd. Op basis van verhogingen van de CAO, die heeft ook u gevolgd. Ja, over het landelijke wettelijk minimumloon gaan wij hier in de gemeente Groningen niet. Vorige week is weliswaar een motie aangediend. Het is ook aan landelijk om daar iets aan te doen. Dat is waar ik nu niks aan kan doen, maar waar iedere partij zich, die hier in de raad zit, zeker wel een mening over heeft. En die ook zeker landelijk in de programma's wel heeft opgeschreven. Dus dat is een landelijke kwestie. Daar kunnen we nu niks aan doen, maar weet dat daar in heel veel landelijke programma's over geschreven is. Er is nog een ander punt. Even kijken, hoor. De vraag: "Wat laten cijfers zien over het tekort?" De cijfers laten continu zien dat het volume groeit Dan kom ik zo nog even terug op het abonnementstarief. En dat er weinig nieuwe aanwas is in het personeelstekort. En er is nog een aparte brief aan u gestuurd vandaag over personeelstekorten in de zorg. Maar die benadert het thema weer op andere manier. Maar wat nog wel even van belang is: het abonnementstarief. Want daar hebt u ook een aantal zaken over aangegeven. Bij het abonnementstarief is zo dat een aantal gemeenten burgerlijk ongehoorzaam zijn, die zeggen: "We gaan het zelf wel doen." Wij wachten daar, in de proefprocessen die daar gaande zijn, af en we hebben ook bewust gekozen om dat hier in Groningen niet te doen. Want op het moment dat we dat zouden doen, betekent dat we de hele organisatie ook in moeten richten op het houden van een inkomenstoets. Wat je dan wilt, is dat je die hele organisatie daar ook op inricht. Ook voor de indicatiestellers. Dat is behoorlijk intensief en zou eigenlijk betekenen dat je op een korte termijn een organisatie optuigt, wetende dat een ministerie ook een aanwijzing kan geven waardoor je dat als het ware helemaal zou moeten aftuigen. En ook heel veel onrust op dit vlak. Waar wij wel heel erg mee bezig zijn is om, landelijk, in overleg, dat abonnementstarief af te schaffen. En ik zit ook namens u, maar ook andere gemeenten in Groningen, aan tafel bij die commissie die daarover gaat en die daarover landelijk die gesprekken voert. En op basis van de inhoud kunnen we dit niet afschaffen, want we zien inderdaad dat bij dat tarief

transcript

de mensen die zich voorheen niet bij ons hebben gemeld, nu wel zich bij ons melden. Dat is een ongewenst neveneffect.

01:37:39

Voorzitter: Daar had u nog een verhelderde vraag over, mevrouw Van Doesen?

01:37:42

mevrouw Van Doesen: Ja, Voorzitter. Ik hoor dan de wethouder zeggen: "Ja, maar als we het abonnementstarief in zouden voeren, moeten we weer personeel aannemen." Ik vraag me af of de baten wel tegen de kosten opwegen in dit geval. Als je structureel personeel moet aannemen om het abonnementstarief weer in te voeren.

01:38:05

Voorzitter: Nee, ik bedoel: als wij een inkomenstoets als gemeente zouden invoeren. De gemeenten die dat nu hebben ingevoerd, contrair--

01:38:13

mevrouw Van Doesen: Maar stel je voor we weer teruggaan naar het abonnementstarief? Op inkomen gebaseerd, laat ik het dan zo zeggen. Dan moeten we ook die toets doen. Dus dan moeten we ook personeel aannemen. En dan vraag ik me af of de kosten voor de baat gaan.

01:38:32

Voorzitter: De klopt. Alleen, we willen nu wel weten waar we aan toe zijn. Dus we wachten op die landelijke uitkomst van het abonnementstarief voordat we gemeentelijk dingen gaan invoeren.

01:38:42

mevrouw Van Doesen: Dan zou het aardig zijn als u een ons inkijkje kunt geven over hoeveel meerkosten u nu heeft vanwege de mensen die met een te hoog inkomen nu van deze regeling gebruik maken.

01:38:56

Voorzitter: Dat kunnen wij niet zien, omdat wij het niet weten. Wij weten alleen dat we op bepaalde plekken komen, waar we niet eerder kwamen. De Wij geeft dat aan. Maar we kunnen niet op basis van inkomen, dat mogen wij niet inzien.

01:39:09

mevrouw Van Doesen: Maar er zijn wel lijsten waar er gesuggereerd wordt dat er een indeling gemaakt is in salarissen inkomenscategorieën. En dan zie je dat in die hoogste inkomenscategorie, de stijging in het begin even oploopt, maar dan heel erg constant blijft. Waarvan je denkt dat het ook mensen zijn die het echt nodig hebben.

01:39:30

Voorzitter: De heer Atema had nog een vraag.

01:39:38

de heer Atema: Ja, even de oplopende wachtlijsten op het personeelstekort bij de aanbieders. Op dit moment zijn op de 100 vacatures, 126 werknemers beschikbaar. Die aanbiedingen kunnen de werknemer niet bewegen om een baan in de huishoudelijke hulp

transcript

aan te nemen. Kunt u nog dingen doen om te zorgen dat die werknemers wel bewogen worden? Om in dat mooie beroep van huishoudelijke hulp te gaan werken?

01:40:10

mevrouw Van Doesen: Wat wij kunnen doen-- want een van u noemde dat ook op: die avonden en weekenden. Dat is een suggestie die wij niet gedaan hebben, maar die hebben de aanbieders gedaan. Dus soms zijn er studenten die last hebben van een stofzuiger over de vloer, omdat dat niet zo fijn geluid is. Maar in sommige gevallen zal dat wellicht mogelijk zijn. En we kijken natuurlijk ook binnen onze eigen arbeidsmarkt, waar we in samenwerking binnen de arbeidsmarktregio kijken wat er mogelijk is om mensen naar dit vak toe te verleiden. En alles wat mogelijk is, doen we daarin.

01:40:47

de heer Dijk: Ja, Voorzitter, ik snap dat die bedrijven dat wel willen, inderdaad. Dat is helder. Ik had nog een vraag gesteld over waarom u wel met de bedrijven heeft gesproken en niet met de werknemers. Dus niet met de FNV. Terwijl die al wel bewezen diensten heeft verleend de afgelopen jaren, als het gaat om de huishoudelijke hulp in Groningen.

01:41:04

mevrouw Jongman: Bij al onze inkoop hebben wij altijd overleg met een aantal partijen, waaronder ook het adviesraad Sociaal Domein Groningen. En daar zien we ook de invloed vanuit de samenleving in. We spreken ook altijd met de aanbieders en dat is de wijze waarop we ook bij andere inkoop de gesprekken voeren, om input op te halen.

01:41:25

de heer Dijk: Voorzitter, mijn vraag ging over: waarom niet met de FNV? Die kloppen altijd duidelijk aan de poort, over dat ze graag mee willen praten op dit gebied.

01:41:31

Voorzitter: Een korte vraag, het was duidelijk.

01:41:35

mevrouw Jongman: Wij zijn gewoon met de partijen die ik net noemde altijd in gesprek en daar hebben we goede, inhoudelijke gesprekken mee. En dat is iets wat we op deze wijze vormgeven.

01:41:50

Voorzitter: De laatste vraag is vergeven, want we zijn flink uitgelopen inmiddels. En volgens mij hebben we hier voldoende woorden aan kunnen wijden. Dan kijk ik rond of hier nog mensen zijn die een plan hebben voor een motie 'Vreemd'.

01:42:07

de heer Visser: Ja, Voorzitter, ik zou eigenlijk twee dingen als punt van de orde willen maken: Ja, graag als bespreekstuk op de gemeente raadsagenda, niet als motie 'Vreemd' alleen. Het is een belangrijke systeemwijziging namelijk. En ten tweede wil ik graag aan de agendacommissie meegeven dat, als we het over dit soort onderwerpen hebben, die best wel vergaand zijn. Dan vind ik een uur blijkbaar veel te kort. In vorige samenstellingen van commissies kon je je eigen tijd kiezen, en nu moet je het in drie minuten doen. Dan vind ik eigenlijk voor zo een grote verandering, het de mensen die het direct treft, tekortdoen.

transcript

01:42:45

Voorzitter: Dus uw voorstel is, om dit als discussiestuk naar de raad te doen. Dan kijk ik rond of daar verder ook mensen zijn die dat graag willen.

01:42:53

de heer De Haan: Niet zozeer als discussiestuk. Maar wij overwegen wel om een motie in te dienen over het abonnementstarief.

01:42:58

Voorzitter: Oké. Dan zie ik dat de heer Pechler dit ook nog graag als discussiestuk naar de raad zou willen. Dan denk ik dat daar door de fractievoorzitters nog even met elkaar over gesproken moet worden, hoe dat verder naar de raad gaat.

01:43:15

mevrouw Berenschot: Ja, Voorzitter, ik ga niet over uw agenda, in die zin. Maar ik wou nog even reageren richting de heer Dijk, dat het niet de eerste keer is dat we hierover spreken. Als we de uren op zouden tellen waar we hierover gesproken hebben, ook op verzoek van u en uw voorstel en wat ook de andere gediend is, denk ik dat u uzelf ook weer tekortdoet door te zeggen dat dit het eerste uurtje is dat we het daarover hebben.

01:43:45

Voorzitter: Ja, dank voor die aanvulling en ik zie ook dat de heer Dijk het daarmee eens is. Excuses verder voor de uitloop van deze sessie. Maar volgens mij zijn er een hoop nuttige dingen gezegd en dan wil ik u allen bedanken. En wel thuis, mensen.